

Challenger-vanlukkan í seinastu viku:

Ávaring til talsmenn stjórnukrígsætlaninar

— sigur sovjetiska tíðindastovan TASS

At sjeý amerikanskir rúmdarfarar lata lívið verður ekki til fánýtis, um tann stóra Challenger-vanlukkan seinastu viku fer at fara til, at USA steðgar sonevndu »stjórnukrígs«ætlanini, sigur oddamaðurin fyrri rúmdarkanning í Sovjetsamveldinum, Roald Sagdeyev. Viðmerkingin hjá honum til higar til størstu vanlukkuna í mannaðum rúmdarferðum varð endurgivin av sovjetisku tíðindastovuni TASS í Washington. TASS sigur, at Challenger-spreiðingin er sera álvarsleg ávaring til teir, ið fyrirreika flyting av vápnaskipanum út í rúmdina. TASS sigur eisini, at vanlukkan hefur týðiliga avdúkað hvussu vandamikil tað kann vera at taka undir við »dreyminum« hjá Reagan forseta um at ein verjuskipan í rúmdini kann virka uttan brek við hjálpin av telduútgærd.

Tey sjeý umborð á ferjunu mottu ekki bert harmilugum deyða í stórflingari tænastu hjá rúmdargranskingini, sigur sovjetiska tíðindastovan, men deyði teirra kann eisini fyrirbyrgja, at milliónir lata lívið í atomkríggi.

Hesar viðmerkingarnar frá TASS eru í stórum mótsetningi til ta yvirhøvur ópolitisku umtaluna, Challenger-vanlukkan hefur fingið í sovjetiskum fjelmiðlum.

Leita enn

Teir amerikansku rúmdarmyndugleikarnir hjá NASA leita enn eftir onkrari ábending um, hví henda vanlukkan hendi. Stór loynd er yvir kanningararbeiðinum, og almenningurin hefur næstan einki fingið at vita, uttan at beinanvegin aftaná vanlukkuna oyðilegði stjórnstøðin á Cape Canaveral tvær rakettir, ið vóru áfastar ferjunum við fjarstýring, tí stóru vandi var fyrri, at tær fóru at detta niður á bygt øki.

Útseting

NASA hefur nú útsett alt arbeiði upp á triggjar aðrar rúmdarferjur, tí vísindamenninir vilja fyrst kenna orsökina til sprengingina.

Illgruni er um at møguligur leki hefur verið á brennievnisleidningum ella í veggum á teimum ytru brennievnisstangum á óhepnisferjunum. NASA savnar nú inn allar tókar telduupplýsingar, sum serfrøðingarnir eru í holt við at greina, ein túsundpart sekund hvørja ferð. 13 skip úr herflotanum og 13 flogfer luttaka við framkomnari útgerð í leitan eftir vrakpettum. Í endanum á seinastu viku varð partur av stjórnbordinum funnin. Fram við Florida-strondini leita vanligir borgarar eftir minnilutum um vanlukkuna, lítum sjóriknum pettum av ferjunum, men NASA hefur ávarað strangliga ímóti hesum, tí onkur av hesum pettum kunnu vera smurð við súru, ið livsvandi kann standast av.

Veljarakanning

Ein veljarakanning gjørd ímillum tað amerikanska fólkið visir, at meirlutin vil, at USA skal halda fram at senda fólk út í rúmdina. Kanningin varð gjørd aftaná at Reagan forseti hevði tosað við tjóðina í sjónvarpinum mest um Challenger-vanlukkuna. 47% vilja, at tann nógvaldandi figgjarætlanin fyrri rúmdarferðir skal haldast, men 26% vilja at meiri pengar verða latnir til hetta endamálið.

Nevnast kann, at USA stendur fyrri uppsending av 45% av øllum fylgisveinum, meðan europeiskar rúmdarfyrirtekur senda upp 55%. Í USA verður í lóguni nógv tosa um, um fyribils útseting av NASA-programminum

Úr úttheimi

Edvard Jónsson
skrivar

gevrur europeisku Ariane-rakettunum serligar fyrimunir á altjóða marknaðinum.

Eydnusom søga

Hóast steðugar trupulleikar við hitaverjuþlátum, landingarútgerð o.s. vóru rúmdarferðir av almenninginum hildnar at vera rutina, tí ongin vanlukka ella óhapp hefur hent inntil seinastu viku. Rúmdarferjurnar hava verið 24 ferðir úti í rúmdini við tíggtjals fólki og útgerð fyrri tíggtjals milliónir dollarar. Søgan hjá hesum parti av tí amerikansku rúmdarætlanini hefur verið eyðkend av góðum úrslitum, hóast tað ofta hefur gingið striltið figgjarliga og fyrireikingarliga. Tað hefur kostað ógvuliga nógv meira enn roknað varð við í fyrstani at gera eina rúmdarferju, ið kundi nýtast fleiri ferðir í mótsetning til tey gomlu rúmdarferir, sum bert kundu nýtast eina ferð. Eitt tað størsta vandamálið var at verja ferjuna móti hita av gnigging (friktion), tá hon kom inn aftur í lofthavið um jørðina við 40-faldari ljóðferð. Allir hesir spurningarnir vórðu loystir við munadyggum tiltøkum, sum eisini kostaðu milliónir dollarar, men tann amerikanski skattaborgarin hefur fegin rindað hesa rokningina, tí hann metir framstig á hesum øki vera eitt hitt týðningarmesta málið, ið USA stendur frammanfyrri. Rúmdarætlanin hefur sostatt stóran týðning fyrri sjálvkenzluna og stoltleikan hjá tí vanligu amerikanaranum.

etj.

Steven McAuliffe og systurin hjá Christa beint aftaná vanlukkuna. Eisini bernini hjá Christa, Scott (9 ár) og Caro (6 ár).